

FINANČNÍ GRAMOTNOST A FINANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Tematická rešerše z Pedagogické bibliografické databáze
Plné texty článků lze objednat na adrese studovna@nmpk

1.

Apologetika finanční gramotnosti / Karel Ševčík -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 12

In: Pedagogická orientace : vědecký časopis České pedagogické společnosti -- ISSN 1211-4669 -- Roč. 25, č. 3 (2015), s. 465-471.

Problematika finančního vzdělávání, zavedení pojmu finanční gramotnost. Současný koncept finanční gramotnosti na českých základních školách a její začlenění do výuky. Výuka finanční gramotnosti na úkor matematiky. Propojení témat finanční gramotnosti s kurikulem matematiky pomocí finanční matematiky.

peníze ; výuka ; spotřebitelská výchova ; finanční vzdělávání ; finanční gramotnost ; gramotnost ; matematika ; kurikulum ; základní škola ; finanční matematika

ABA012

<http://katalog.nmpk.cz/documents/449530>

2.

Co je vlastně finanční gramotnost? / Alena Hesová – cze

In: Učitel'ské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 118, č. 22 (2015), s. 13.

Finanční gramotnost žáků, hlavní cíle vzdělávání. Definice finanční gramotnosti, čtyři tematické okruhy: peníze, hospodaření domácnosti, finanční produkty, práva spotřebitele. Aplikace ve škole, finanční gramotnost je povinnou součástí (od r. 2013) Rámcového vzdělávacího programu pro základní a střední školy, možné způsoby jejího začlenění do výuky. Výukové metody a formy práce, tři metodická doporučení. Literatura, doporučené příručky (NÚV), informace.

peníze ; domácí hospodářství ; gramotnost ; výuka ; vyučovací předmět ; spotřebitelská výchova ; finanční gramotnost ; finanční vzdělávání ; rámcový vzdělávací program ; základní škola ; střední škola ; forma výuky ; vyučovací metoda ; příručka ; Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/446637>

3.

Damit am Ende des Geldes nicht so viel Monat übrig bleibt : verdeckte Armut, Überschuldung, Auswege ... [Aby peníze nedocházely příliš brzy před koncem měsíce : skrytá chudoba, zadlužení, východiska ...] / Alwin Buddenkotte, Christoph Eikenbusch, Nicole Wolf -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 67, č. 7-8 (2015), s. 62-65.

V poslední době se objevují kontroverzní diskuze, zda a v jaké míře existuje v Německu chudoba. Uvedeny jsou základní statistické údaje z pracovních a sociálních úřadů – ukazuje se, že současná generace dětí, mladistvých a mladých dospělých je rizikem chudoby v budoucnu značně ohrožena. Domnělé must-haves žáků, aby se vyrovnali movitějším vrstevníkům, často přivádí rodiny do finančních potíží. Počet žáků žijících v prostředí tzv. skryté chudoby narůstá. Dortmundský projekt Finance-4-U – realizace myšlenky mladí se setkávají s mladými – mladí odborníci i studenti obchodních a ekonomických studijních oborů pomáhají svým vrstevníkům řešit finanční problémy (omezené prostředky – nekontrolovaný konzum – chybějící finanční dovednosti – půjčky, zadlužení).

chudoba ; úřad práce ; sociální prostředí ; děti školního věku ; mládež ; financování ; finanční zdroje ; dovednost ; projekt ; spotřebitelská výchova ; finanční vzdělávání ; peer program ; vrstevnická skupina ; spotřeba ; SRN

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/446726>

4.

Fenomén finanční gramotnosti dospělých v edukačním a psychosociálním kontextu = the phenomenon of financial literacy of adults in the educational and psychosocial context / Ivan Bertl, Jaroslav Veteška -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Andragogická revue : česko-slovenský vědecký časopis zaměřený na teorii vzdělávání dospělých, rozvoj lidských zdrojů a andragogiku -- ISSN 1804-1698 -- Roč. 8, č. 1 (2016), s. 21-34.

Článek se zabývá fenoménem finanční gramotnosti dospělých občanů České republiky v širším společenském kontextu. Analyzuje vybrané ukazatele, které

byly empiricky sledovány v letech 2014 až 2016. Autoři věnují pozornost psychosociálním, andragogickým a didaktickým aspektům učícího se dospělého, který může pociťovat svou neznalost v konfrontaci s měnící se ekonomikou, na jejíž transformované hospodářské podmínky a fungování nebyl v době svého formálního vzdělávání připravován. Závěrem jsou uvedeny andragogicky zpracované vzdělávací programy a příklady vzdělávacích příležitostí ve Slovenské republice a Spolkové republice Německo.

pedagogika dospělých ; gerontopedagogika ; finanční gramotnost ; finanční vzdělávání ; psychoanalytická pedagogika ; psychologie učení ; didaktika ; ekonomika ; vzdělávací program ; Slovensko ; SRN ; Česká republika ; psychosociální aspekty

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454093>

5.

Finančné rozhodovanie jednotlivcov : mentálne limity, zvládanie a možnosti optimalizácie / Viera Bačová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Československá psychologie : časopis pro psychologickou teorii a praxi -- ISSN 0009-062X -- Roč. 59, č. 3 (2015), s. 215-227.

Studie, která analyzuje a prezentuje celkový obraz o faktorech podmiňujících a ovlivňujících finanční volby jednotlivců v současné době. Současné společenské prostředí. Limitované kapacity jednotlivců zvládat finanční rozhodnutí. Finanční úkoly, kterým musí jednatlivec čelit. Možnosti plánování úkolů finančního rozhodování tak, aby více odpovídaly kognitivním a osobnostním kapacitám jednatlivece a mohly tak optimalizovat jeho rozhodnutí.

rozpočet ; financování ; finanční gramotnost ; chování ; řešení úloh ; rozhodování ; plánování ; působení ; jednatlivec

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/445575>

6.

Finanční gramotnost je důležitá stejně jako umět číst a psát / Táňa Pikartová -- cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 25, č. 11 (2017), s. 5.

Deset let programu Rozumíme penězům, který absolvovalo už 26 tisíc dětí, převážně žáků základních škol. Zkušenosti Základní školy v Hrádku u Rokycan se zapojením do programu: děti se díky získaným znalostem zapojují do domácího hospodaření (šetření vodou či energiemi, plánování nákupů, dovolené apod.), díky odborným seminářům se poučili i sami učitelé. Žáci se finanční gramotnosti učí na praktických modelových příkladech z každodenního života.

finanční vzdělávání ; finanční gramotnost ; spotřebitelská výchova ; žák ; základní škola ; vzdělávací program ; participace ; rodinný rozpočet ; učení praxí

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/456782>

7.

Finanční gramotnost seniorů a prevence ekonomického násilí = Financial literacy of seniors and economic violence prevention / Josef Novotný -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Andragogická revue : česko-slovenský vědecký časopis zaměřený na teorii vzdělávání dospělých, rozvoj lidských zdrojů a andragogiku -- ISSN 1804-1698 --
Roč. 8, č. 1 (2016), s. 35-44.

Autor se zabývá tématy finanční gramotnost a ekonomické násilí ve vztahu k současné seniorské populaci. Srovnává vybrané atributy finanční gramotnosti seniorů s výsledky celopopulačního výzkumu a komentuje zjištěná specifika. Dále předkládá definici pojmu ekonomické násilí jako negativního jevu, který je nutno řešit zejména v souvislosti s neetickými formami podnikání. Seniori jsou v tomto kontextu jednou z nejvíce ohrožených skupin populace. Je tedy důležité brát na jejich situaci z hlediska správy osobních financí a současně ohrožení ekonomickým násilím zvláštní zřetel.

pedagogika dospělých ; gerontopedagogika ; finanční vzdělávání ; spotřebitelská výchova ; cílové skupiny výchovy a vzdělávání ; ekonomické podmínky ; násilí ; starší člověk ; společenský vývoj ; kapitalismus ; neetické chování

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454113>

8.

Finanční gramotnost v projektovaném kurikulu Austrálie = Financial Literacy in the Projected Curriculum of Australia / Karel Ševčík -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scientia in educatione -- ISSN 1804-7106 -- Roč. 8, č. 1 (2017), s. 46-64.

Teoretická část studie vymezuje pojem finanční gramotnosti a identifikuje její základní dimenze. Představuje výzkumy zabývající se touto problematikou. Metodologická část charakterizuje metodu informační analýzy, která byla použita při zkoumání kurikula finančního vzdělávání dospívajících v Austrálii. V závěru jsou uvedeny výsledky obsahové analýzy kurikulárních dokumentů a navrženy některé nově vytvořené kategorie v oblasti finančního vzdělávání, které by mohly obohatit stávající kategoriální systém PISA, i možnosti využití získaných poznatků v našem kurikulu finančního vzdělávání.

finanční gramotnost ; finanční vzdělávání ; adolescent ; kurikulum ; analýza ; obsahová analýza ; metoda výzkumu ; výsledek výzkumu ; Austrálie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/463640>

9.

Finanční gramotnost ve vzdělávání / Karel Ševčík – cze

In: Universitas : revue Masarykovy univerzity v Brně -- ISSN 1211-3387 -- Roč. 48, č. 4 (2015), s. 18-21.

Vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti je považováno za důležitý prvek ekonomické a finanční stability nejen jednotlivých domácností, ale také celé země. V textu se autor zaměřil na vymezení konceptu finanční gramotnosti a finančního vzdělávání. Nastínil také současné problémy týkající se oblasti financí, k jejichž řešení může přispět zvyšování úrovně finanční gramotnosti u obyvatel. Následně je popsán vývoj implementace finanční gramotnosti do projektovaného kurikula v České republice a s ním související úskalí.

finanční gramotnost ; finanční vzdělávání ; peníze ; rozvíjení schopností ; způsobilost ; výuka ; obsah výuky ; kurikulum ; školní vzdělávací program ; spotřebitelská výchova ; koncepce ; strategie učení ; učení řešením problémů ; základní škola ; Česká republika

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/450792>

10.

Letní škola učí děti rozumět penězům / Martina Voráčková – cze

In: Moderní vyučování : časopis pro nové programy v českém základním školství -- ISSN 1211-6858 -- Roč. 21, č. 3-4 (březen-duben) (2015), s. 42.

Informace o projektu Rozumíme penězům, který je zaměřený na finanční vzdělávání učitelů a žáků druhého stupně základních škol. Program Letní školy Rozumíme penězům je zaměřený na finanční vzdělávání, osobnostní a sociální výchovu. Hlavní cíl - srozumitelnou formou seznámit žáky s aktuálními tématy z finanční gramotnosti. Pořadatelem Letní školy je občanské sdružení AISIS ve spolupráci s GE Money Bank a GE Volunteers.

učitel ; žák ; základní škola ; druhý stupeň ; peníze ; spotřebitelská výchova ; finanční vzdělávání ; finanční gramotnost ; sociální výchova ; rozvoj osobnosti ; výuka ; další vzdělávání učitelů ; letní škola ; projekt ; AISIS (sdružení) ; osobnostní výchova

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/442549>

11.

Metodicko edukační pojetí tématu finanční gramotnost v Kanadě a v České republice = Educational methodical approach to the topic of financial literacy in Canada and in the Czech Republic / Ivan Bertl -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Andragogická revue : česko-slovenský vědecký časopis zaměřený na teorii vzdělávání dospělých, rozvoj lidských zdrojů a andragogiku -- ISSN 1804-1698 -- Roč. 7, č. 2 (2015), s. 64-71.

Text srovnává edukačně andragogické prostředí zaměřené na téma finanční gramotnosti tak, jak je prezentováno v Kanadě a v České republice. Snaží se vystihnout základní filozoficko výchovný přístup k této problematice v obou zemích a zaměřuje se na dospělou populaci. Zatímco finanční gramotnost a s tím související sociálně nepříznivé jevy (růst závislosti občanů na nebankovních subjektech, nárůst gamblérství, alkoholismu, rozpad rodin, růst reálné finanční tísně a nouze) jsou v České republice problémem, v Kanadě je vypracována národní strategie pro finanční gramotnost, která zahrnuje i systém edukační prevence vzniku finančních problémů.

vzdělávání ; vzdělávání dospělých ; vzdělávací kurzy pro dospělé ; celoživotní vzdělávání ; systém výchovy a vzdělávání ; finanční vzdělávání ; finanční gramotnost ; spotřebitelská výchova ; způsobilost ; cílové skupiny výchovy a vzdělávání ; komparace ; filozofie výchovy ; výchovně vzdělávací principy ; srovnávací analýza ; Kanada ; Česká republika ; zadluženost

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/450942>

12.

Nový standard finanční gramotnosti přichází do škol / Romana Slaninová – cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 25, č. 29 (2017), s. 3.

V červenci 2017 zveřejnilo ministerstvo financí Standard finanční gramotnosti, který stanovuje cílovou úroveň finanční gramotnosti pro žáky základních a středních škol. Standard byl předán ministerstvu školství, které jej zapracuje do rámcových vzdělávacích programů. Podle pedagogických odborníků by výuce finanční gramotnosti ve školách spíše prospělo, kdyby se místo samostatného předmětu stala průřezovým tématem. Jako další komplikaci uvádí autorka nedostatečnou přípravu budoucích učitelů, jichž se výuka finanční gramotnosti týká.

vzdělávací standard ; finanční gramotnost ; základní škola ; střední škola ; ministerstvo školství ; rámcový vzdělávací program ; vzdělávání učitelů ; ministerstvo financí ; 2017

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/463608>

13.

Projektovanie aktivít pre rozvíjanie finančnej gramotnosti na primárnom stupni ZŠ : osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe - / Daša Sitková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy: 3

In: Pedagogické rozhľady : odborný-metodický časopis -- ISSN 1335-0404 -- Roč. 24, č. 2 (2015), s. 29-32.

Význam rozvíjení finanční gramotnosti u dětí. Způsoby jejího rozvíjení na prvním stupni základní školy. Problematika projektování aktivit rozvíjejících finanční gramotnost. Náměty na dvě aktivity, první na téma Nakupování, plánování a hospodaření s penězi, druhou na téma Člověk ve světě financí. Prolínání více vyučovacích předmětů (slovenština, vlastivěda, etická výchova, výtvarná výchova aj.), využití metody myšlenkových map. Vyhodnocení výchovného efektu aktivit.

spotřebitelská výchova ; finanční vzdělávání ; finanční gramotnost ; první stupeň ; základní škola ; mezipředmětové téma ; mentální mapa ; didaktické modelování

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447715>

14.

Rozvoj finanční gramotnosti dospělé populace - cesta k ekonomické prosperitě = Development of financial literacy of the adult population - the path to economic prosperity / Ivan Bertl -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Andragogická revue : česko-slovenský vědecký časopis zaměřený na teorii vzdělávání dospělých, rozvoj lidských zdrojů a andragogiku -- ISSN 1804-1698 -- Roč. 7, č. 1/2015 (2015), s. 31-43.

Empirická studie se zabývá problematikou finanční gramotnosti jako jednoho ze stěžejních témat současného tržně orientovaného světa. Je zde prezentován výzkum, který se zaměřil na finanční gramotnost dospělé populace z hlediska věku, vzdělanosti a příjmů. Ze závěrů výzkumu vyplývá, že více než nepochopení ekonomických a finančních termínů respondenty se projevuje nízká psychická odolnost vůči vlivům úvěrů, levného splátkového prodeje nebo půjček. Studie analyzuje možnosti vzdělávacích příležitostí pro dospělé s důrazem na kognitivní, afektivní a konativní kompetence; uvádí analýzu tematicky podobných příležitostí v zahraničí - v Německu a na Slovensku.

dospělý ; ekonomické vzdělávání ; znalost ; úroveň vědomostí ; způsobilost ; psychické vlastnosti ; vzdělávání dospělých ; rozvíjení schopností ; spotřebitelská výchova ; finanční vzdělávání ; finanční gramotnost ; empirický výzkum

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449073>

15.

Využití znalostí matematiky při práci s kreditní kartou / Vladimíra Petrášková -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 3

In: Matematika, fyzika, informatika : časopis pro výuku na základních a středních školách -- ISSN 1210-1761 -- Roč. 25, č. 1 (leden-únor) (2016), s. 11-18.

Příspěvek se zabývá problematikou používání kreditní karty, která je v posledních letech velmi oblíbeným finančním produktem. Příspěvek na modelových situacích ukazuje, jaká úskalí i výhody využívání kreditních karet přináší. Uvedené modelové situace jsou vhodné pro zařazení do výuky na středních školách k posílení finanční gramotnosti žáků.

znalost ; matematika ; bankovníctví ; finanční gramotnost ; modelová konstrukce ;
výuka ; učivo ; obsah výuky ; střední škola ; způsobilost ; žák ; aplikovaná
matematika ; kreditní karta

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449129>